

OČIŠTĚNÍ CHRÁMU

Kázání ze soboty 14.9.2019 – br. Michal Balcar

Mt 21,10-17

Úvod

Příběh o očištění Chrámu patří i některých křesťanů mezi ty nejoblíbenější, hned vedle zničení Sodomy a Gomorhy a popisu Poslední soudu v knize Zjevení. Jiní, například já, s ním poněkud zápasíme. Mám za to, že rádi ho mají ti, jejichž Bůh je spíše přísný a tvrdý. My, kteří věříme v Boha laskavého a milostivého, nějak s obtížemi akceptujeme představu Ježíše s bičem v ruce.

Dovolil bych si z tohoto svého úvodu vyvodit jeden závěr. Číst by ho měli primárně ti, kterým radost nedělá, tedy my. Ti, kdo se při jeho čtení tetelí, by měli spíše číst příběhy o Boží laskavosti. A jelikož náš sbor je spíše složen z těch, komu není po chuti, je jen v pořádku, že je mu věnováno mé dnešní kázání.

Vysvětlení

Oč se vlastně vedl spor a proč se Ježíš tak rozčílil? Do Chrámu, tzv. Herodova, se primárně a hlavně přinášely oběti. Bohoslužba nijak nepřipomínala to, nač jsme zvyklí my. To bychom našli v synagóze. Ale Chrám byl o obětování. Kniha Leviticus přesně předepisuje, jaké oběti měly být. Musely být bez vady, protože skrze ně přicházelo bezvadné odpuštění. A když jste putovali zdaleka, bylo to problematické. Výhodnější bylo ta zvířata koupit na místě. No a samozřejmě, že ta holubička nestála tolik, co doma. Kafe na Staromáku taky nestojí tolik, co v Dolním Žlebu, to dá rozum. A přesto ta situace byla výhodná pro všechny, včetně velekněží a zákoníků, kteří měli ze všech transakcí svůj podíl.

Docela živě si vybavuji zklamání, které jsem prožíval, když jsme procházeli Via Dolorosa. Nejsvětější cesta křesťanství je obklopena stánky se vším svatým i nesvatým haraburdím. Tohle spojení svatého a kšeftu je v Jeruzalémě stále přítomné.

Všem to vyhovuje, ale ne Ježíši! Ježíše to rozčílí a rozhází stoly s holubicemi a penězi. A Jan přidává ten bič! Ten bič, kterým Ježíš práská na nádvoří Chrámu.

Co mu vadí? Explicitně říká, že to, že se místo modliteb stalo místem lupičů. Lidé měli přijít žádat o Boží odpuštění a Bůh jim ho chtěl zadarmo dát. Jenže k tomu, ještě bylo potřeba zaplatit navíc. Bůh dává zadarmo, i když by měl žádat platbu. Lidé dávají za peníze, i když na to nemají právo.

Reakce okolí? Že jsou rozčílení ti, kdo přišli o kšeft, nás nijak nepřekvapuje. Překvapují nás ti, kdo se radují: slepí a chromí a děti. Pozitivně na to nereagují ti, kdo vydělávají, nýbrž ti, na kterých je vyděláváno

Chromí, slepí a děti snad v Chrámu neměli co dělat, ne? Byli kulticky nečistí. Nikdo tělesně poškozený tam nesměl. Vlastně nikdo nijak poškozený tam nesměl. Celá scéna se samozřejmě odehrává na nádvoří Chrámu.

Ježíš cituje Iz 56,7, kde je líčena eschatologická vize. Chrám se stane domem modlitby pro všechny národy. Budou do něj vpuštěni kleštěnci a cizinci. Ti, kdo nebyli dost dobří, budou moci k Bohu.

Co z toho vyplývá pro nás?

My nemáme čistit Chrám, to je Boží práce. Je to jeho Chrám. Nemáme čistit druhé, maximálně tak sebe. V jednom ze sborů, kde jsem byl kazatelem bylo dlouhodobým problémem, že část sboru trávila bohoslužbu na lavičce před modlitebnou. A zvláště jednomu bratru to bylo velmi trnem v oku. Vždycky za mnou přišel a říkal mi: 'Řekni slovo a já je odtud vypráskám.' Ale to já nechtěl, protože jsem si říkal, že je lepší, aby byli na lavičce, než doma.

Jak by takové Boží čištění mělo vypadat? Tak, aby se sem vešli i ti neskladní. Bůh by tedy měl hlavně vyčistit naše srdce a mysl od předsudků, antipatií a další překážek, které druhým stavíme do cesty.